

№ 112.

Kalendarzyk tygodniowy:

Pon. św. Piotra Celes.
Wt. św. Bernarda.
Śr. św. Wiktora M.
Czw. **Boże Ciało.**
Piąt. św. Dezyderego B.
Sob. św. Joanny.
Niedz. św. Grzegorza.

Wschód słońca godz. 4 m. 01
Zachód słońca godz. 7 m. 53
Dług dnia godz. 15 m. 52
Przybyło słońca godz. 8 m. 18

CENA PRENUMERATY:

W ŁÓDZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ „ 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie „ 3 „ 70

Zagranicą:

Miesięcznie rb. 1 kop. 10

Redakcja

w Łodzi

ul. Przejazd 10 B.

Telefonu № 595

ROZWOJ

dziennik polityczny, przemysłowy, społeczny i literacki, ilustrowany.

Poniedziałek, dnia 19 maja 1913 roku.

Kantony: własny w Warszawie, ul. Hoża № 52; w Pabianicach u p. Teodora Minke
w Zgierz, w aptoce p. Pałka.

CENY OGŁOSZENI: Nadesłane przed tekstem 50 kop. za wiersz petitowy. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1¹/₂ kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 5 rub. od tysiąca egzemplarzy. Artykuły bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca. Ogłoszenia w tekście 1 rub. za wiersz petitowy. Ogłoszenia, których terminy przypadają w dni świąteczne, drukujemy w przed dzień święta lub po święcie.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 1—2-iej po południu

Dr. B. REJT

powrócił

Średnia 5. Średnia 5.

Sp. choroby skórne, włosów, weneryczne moczopłciowe i kosmetyka lekarska. Leczenie syphilisu salvarsanem Ehrlich-Hata 606 i 914 (wśródżylne). Leczenie elektrycznością: elektroliza (usuwanie szpecących włosów) i oświetlenie kanału (uretroskopia). Godziny przyjęć: od 9 i pół do 12 i pół i od 5-iej do 7 i pół wiecz.; w niedziele od 10-iej do 2-iej po poł. Dla W. Pań: osobna poczekalnia. 1281

ANTYKI

kollekcje porcelany, zbiory rzeźby, meble stylowe, żyrandole, obrazy i inne dzieła sztuki rozprzeda się po znanych kolekcjonarzy w Warszawie, Moniuszki 9. 1335

BRISE DE MAI
MUGUET ULTRA-PERSISTANT
ED. PINAUD PARIS

AKUSZERYA i choroby kobiece

Piotrkowska 120. Tel. 31-82

Dr. med. S. ARONSON,

były asystent klinik berlińskich. Przyjmuje do 10 i pół rano i od 4—6 do poł. W niedziele od 1—12. 1487

Namiestnicy galicyjscy.

Dr. Witold Korytowski jest dziewiątym, ściśle mówiąc, dziesiątym polakiem na urzędzie namiestnika galicyjskiego od czasu, gdy część województw małopolskich i część województw ruskich należą do państwa austriackiego.

Pierwszym austriackim namiestnikiem Galicji narodowości polskiej był Wacław Zalewski, dziadek obecnego ministra skarbu, znany w literaturze polskiej pod pseudonimem Wacława z Oleska.

Wacława Zalewskiego zamianowano namiestnikiem w 1848 roku. Na tem stanowisku atoli nie pozostał długo, jakkolwiek kraj powitał nominację polaka na urzędzie namiestnika nadzwyczaj przychylnie. Po paru miesiącach intrygi biurokracji niemieckiej w Galicji oraz intrygi wyższych generałów austriackich doprowadziły do tego, że Wacław Zalewski został odwołany do Wiednia na urząd szefa sekcji w ministerstwie spraw wewnętrznych.

Po krótkiej przerwie jego następcą został Agenor hrabia Gołuchowski, Agenor hr. Gołu-

chowski piastował urząd namiestnika galicyjskiego po raz pierwszy przez lat dziesięć, od 1849 do 1859 roku. Wówczas Agenor hr. Gołuchowski musiał zarządzać krajem w myśl wskazówek ministra spraw wewnętrznych Aleksandra Bacha, zażartego germanizatora i centralisty. Gdzie mógł jednak, tam łagodził i paraliżował zapędy rządu centralistycznego.

Po zamianowaniu Agenora hr. Gołuchowskiego ministrem stanu w 1859 roku, rządu kraju dostały się w ręce namiestników narodowości niemieckiej. Dopiero Ryszard hr. Belcredi po upadku Schmerlinga w 1865 roku zamianował Agenora hr. Gołuchowskiego po raz drugi namiestnikiem Galicji.

Na tem stanowisku Agenor hr. Gołuchowski pozostał aż do r. 1869. Wówczas musiał ustąpić, gdyż sejm galicyjski wbrew życzeniom rządu centralnego uchwalił znaną rezolucję, w której domagał się nadania Galicji obszernego samorządu wewnętrznego i ukształtowania stanowiska Galicji do innych krajów koronnych austriackich na zasadzie federalistycznej.

Po raz trzeci Agenor hr. Gołuchowski został namiestnikiem w r. 1871 za gabinetu hr. Hohenwarta. Na tem stanowisku pozostał aż do śmierci. Był to wogóle pierwszy namiestnik galicyjski, który umarł podczas urzędowania.

Następcą Agenora hr. Gołuchowskiego został były prezes ministrów Alfred hrabia Potocki.

Następcą Alfreda hr. Potockiego został Filip Zalewski, syn Wacława i ojciec obecnego ministra skarbu. Był to doskonały namiestnik, ponieważ znajomość maszyny administracyjnej i znajomość kraju łączył z taktem, patriotyzmem i wrodzonym zmysłem politycznym.

Po Filipie Zalewskim, gdy ten został ministrem galicyjskim w miejsce Floryana Ziemiałkowskiego w 1888 roku został namiestnikiem Kazimierz hr. Badeni.

Kazimierz hr. Badeni był namiestnikiem aż do 1895 roku, czyli pełnych 7 lat. Jego namiestnictwo charakteryzują gwałtowne walki, które staczał podczas wyborów do parlamentu i do sejmu z stronnictwem ludowym polskim i księciem Stanisławem Stojalowskim.

Gdy Kazimierz hr. Badeni w październiku 1895 r. otrzymał stanowisko prezesa ministrów, namiestnikiem galicyjskim został ówczesny marszałek krajowy książę Sanguszko. Następcą ks. Sanguszki był Leon hr. Piniński, powołany na stanowisko z postą do rady państwa.

Pinińskiego usunięto celem zrobienia miejsca dla Andrzeja hr. Potockiego, który był wówczas (1902 r.) marszałkiem krajowym galicyjskim.

W kwietniu 1908 roku Andrzej hrabia Potocki padł zamordowany przez Mirosława Siczynskiego. W kilkanaście dni później cesarz zamianował namiestnikiem galicyjskim d-ra Michała Bobrzyńskiego.

Straty tureckie podczas wojny.

Sir Edwin Pears adwokat angielski, który mieszka w Konstantynopolu od wielu lat i zna dokładnie Turcję oraz Turków, twierdzi, że wojna bałkańska była dla ludności tureckiej państwa tureckiego wprost złowieszczą.

Liczba żołnierzy zabitych w bitwach, zmarłych skutkiem chorób zaraźliwych albo zmarłych z głodu wynosi przeszło 200 tysięcy ludzi. Około 50 tysięcy żołnierzy zmarło lub padło w bitwach podczas krótkiej kampanii stoczonej około Kirkkisse, Lile-Burgas i podczas powrotu z pod Lile-Burgas na linię Czataldża. Dalej z wszelką pewnością można utrzymywać, że między Rodosto i Czataldżą padło 30,000 ludzi. Jest to przecież drobna część tych strat, które poniosła armia turecka.

Skutkiem głodu, chorób i niedostatecznego zaopatrzenia żołnierzy umierało dziennie od 700 do 800 ludzi. Z kampanii macedońskiej przeciwko Serbii Turcy straciła 30,000 ludzi. Podczas odwrotu do Salonik Turcy straciła 20 tysięcy ludzi. Tak samo 20,000 ludzi straciła Turcy w bitwach, staczanych z armią grecką. W bitwach, staczanych z Czarnogórzem, Turcy straciła przeszło 10000 ludzi. Podczas drobnych potyczek i utarczek, które się toczyły na całej przestrzeni między morzem Adriatyckim i morzem Czarnem, Turcy straciła przeszło 15,000 ludzi.

Nadto do tego rachunku strat trzeba dodać 150 tysięcy jeńców tureckich, znajdujących się w rękach bułgarów, serbów i greków.

Cała ta wojna była więc wręcz niesłychaną katastrofą dla ludności tureckiej państwa tureckiego. Trzeba też myśleć o tysiącach kobiet, dziewcząt, starców, którzy uciekali w dzielnym popłochu w chwili, gdy państwa związku bałkańskiego zajęły Macedonię i Trację. Tysiące i tysiące tych nieszczęśliwych zginęło podczas ucieczki, tysiące umierało w Konstantynopolu i Salonikach oraz innych miastach braku pomieszczenia i pożywienia. Dziesiątki tysięcy zostały przewiezione do Azji Mniejszej i do okolic, skąd nigdy nie powrócą.

W porównaniu z temi niesłychanymi szkodami, które obecna wojna przyniosła Turcji, wszystkie poprzednie wojny, staczane przez Turków były poprostu drobnością.

Ow pan Pears wspominał dodać, że poprzednie wojny dla niego nie przyniosły ludności tureckiej państwa tureckiego tak wielkich strat, ponieważ większość tych wojen kończyła się pomyślnie dla Turcy i dopiero w ciągu XIX stulecia armie nieprzyjacielskie, a przede wszystkim armia rosyjska trzykrotnie prowadziła wojnę z Turcją na terytorium tureckim.

Fabryczny Skład Porcelany
„CMIELÓW”

Łódź, Piotrkowska № 31. Telefon 11-80.

Rozpoczęła się sprzedaż TOWARÓW WYSORTOWANYCH

Porcelana biała stołowa,

Serwisy stołowe porcelanowe na 12 osób od rb. 24,—
Garnitury do kawy porcelanowe na 6 osób rb. 3.50 i na 12 osób od rb. 4.25,
Wazony, doniczki, żardiniery, figury i t. p.

! Ceny niskie — stałe!

1429

Okazyja taniego kupna dla wyjeżdżających na letnie mieszkania.

Niniejszem mamy zaszczyt prosić szanownych kolegów na

ZEBRANIE

mające się odbyć dnia 21 maja r. b. o 8 wieczorem w lokalu „Meisterhaus”
Z szacunkiem

Zarząd Związków Łódzkich Farbiarzy.

Organizuje nowe komplety
w różnych godzinach

Kursy przygotowawcze
na świadectwa:

nauczycielskie, aptekarskie,
na rangę i t. p.

Zapisy codziennie od 5 do 10 w.

Mikołajewska 22-11.

Walenty Kopeczyński

Pierwsza Łódzka **Piekarnia Mechaniczna**
Telefon 10-80. Łódź, Juliusza № 14.

POLECA ZNANE ZE SWEJ DOBROCI PIECZYWO, 3 RAZY DZIENNIE ŚWIEŻE.

18 b. m. została otwarta nowa filia przy ulicy Zawadzkiej Nr. 14.

Duży słoty.

Przechowanie mebli

(składy własne)

Przeprowadzki i opakowanie

PIERWSZY W ŁODZI ZAKŁAD PRZEWOZOWY

Skwerowa № 18.
Telefon 18-08.

Konstantynowska 14.
Telefon 13-36.

A. JANOWSKI

1305

CENTRALNA KLINIKA

chorób zębów i jamy ustnej w Łodzi, ul. Piotrkowska № 86, tel. 14-79.

Taksa nadzwyczaj dostępna dla wszystkich. KONSULTACJA BEZPŁATNIE. WYRWANIE ZĘBA 15 KOP. SZTUCZNY ZĄB 65 KOP. PRZERÓBKA I REPARACJE ZĘBÓW 50 KOP. Przy klinice znajduje się specjalne laboratorium do wyrobu sztucznych zębów. Przyjmują tylko skończeni lekarze dentyści. 747r

LECZNICZA MASC ZIOŁOWA

275

VILIA-CRÈME = DOKTORA OBERMEYERA

UNGUENTUM HERBALE COMPOS OBERMEYER.

Specjalny niezrównany środek medyczny przeciw wszelkiego rodzaju EGZEMOM, ŚWIERZBIE, LISZAJOM, WRZODOM, WYSYPKOM, PRYSZCZOM, OPARZENIOM, ODMROŻENIOM i wszelkim chorobom skórnym.

Sprzedż w aptekach i składach aptecznych po rb. 1.25 kop. za pudełko, PRAWDZIWE w CZERWONEM opakow.—Wystrzegaj się naśladowi
UWAGA. Dla osiągnięcia pełnego, znakomitego wyniku należy przy używaniu MASI VILIA CRÈME stosować znane w całym świecie ziołowe:

„MYDŁO HERBA”

D-ra OBERMEYERA z wizer. Siostry Miłosierdzia na każdym kawałku.

PRZY RÓWNOCZESNEM STOSOWANIU CUDOTWÓRCZE WYLECZENIE!

Dyrekcya Zgierskiej 7-kl. Szkoły Handlowej

niniejszem zawiadamia, że egzaminy wstępne do klas przygotowawczej, I, II, III, IV i V odbywać się będą d. 10, 11, 12 czerwca. 28, 29 i 30 sierpnia.

Podania składać należy na imię dyrektora szkoły.

1670

Dyrekcya Gimnazjum Polskiego

Tow. „UCZELNIA”

podaje do wiadomości publicznej, że egzamina dla nowowstępujących do klas niższych i wyższych łącznie z klasami wstępnymi (niższą i wyższą) odbywać się będą w dniach 20 i 21 maja b. roku.

Kancelarya szkolna przyjmuje podania codziennie od godz. 9-jej rano do 2 po poł. 1351

Do wydzierżawienia zaraz młyn parowy

przeny i żytni w Rokiciu, przy Łodzi, składający się z 11 stołów walcowych i 4 par kamieni, ze składem 3-piętrowym i mieszkaniami.

Wiadomość u Sukcesorów T. Adamek, Łódź, ul. Wólczańska № 77.

1742